

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

11 березня 2021 року

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас тим часом пані Федина, пан В'ятрович, пані Констанкевич і пані Кравчук на зв'язку і плюс я – це 5 і плюс.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І Андрій Боблях на зв'язку.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 11 присутніх.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тобто є кворум.

Друзі, в нас коротенький комітет. Я дуже дякую всім, що знайшли час, зібралися. Три питання ми маємо розглянути: щодо проекту Постанови Верховної Ради про відзначення 60-річчя першого польоту людини в космос; проект Закону України про внесення змін деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості інформації про розмір оплати праці в державних компаніях. Це законопроект Руслана Олексійовича Стефанчука. Там є невеличкі пропозиції з врахуванням також пропозицій ГНЕУ і автора законопроекту. Ми повернемось до нього по 118 статті Регламенту. Там уточнення, які дозволять нам дійсно оприлюднювати зарплати у всіх державних компаніях без виключень, бо там загубився один нюанс, який дозволив би керівникам певного типу компаній цього уникати, тому треба цю дірку перекрити, якщо ми вже взяли це зробити.

І третє питання. Сьогодні зранку відпрацював профільний підкомітет під головуванням нашого колеги Дмитра Олександровича Нальотова. Вони відпрацювали до другого читання Закон про внесення змін до Закону України "Про туризм" щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг. Це 2673д. Дмитро Олександрович нам все розповість, які поправки

пропонується прийняти, які відхилити. І таким чином ми з вами вийдемо на прийняття двох законів. Це за тиждень, на наступному тижні. А за тиждень, я так попередньо погодив з керівництвом Верховної Ради, в нас буде там день, який буде присвячений двом законопроектів нашого комітету, власне, які ми вже відпрацювали, який великий рамковий розробляли фахівці під керівництвом Дмитра Нальотова, і оцей 2671, який також кореспондується з нашим головним рамковим, і дозволить створити нову якість, так би мовити, в цій сфері. Щоб просто не розділяти ці два законопроекти, наш і оцей додатковий, треба сьогодні проголосувати те, що пропонує нам підкомітет, і таким чином через тиждень, щоб ми два закони про туризм вже могли прийняти в сесійній залі.

Отже, колеги, це я коротко пройшовся по питанням порядку денного. На цьому я оголошую засідання нашого комітету відкритим і прошу голосувати за запропонований вам порядок денний, який, знову нагадаю, складається всього з трьох питань сьогодні.

Хто за те, щоб підтримати запропонований порядок денний?

Потураєв – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну добре. Я утримаюся, щоб не займати у вас час.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Княжицький щось хоче сказати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну я хотів сказати, що я не розумію, що таке "60-річчя першого польоту людини в космос".

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А це ми окремо поговоримо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І чи будемо ми точно так само державною постановою першу висадку людей на Місяць відзначати, наприклад? Ну чому ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, давайте зараз обміняємось коротенько, не під час розгляду цього питання. Дякую, ви утримались. Я побачив. Зараз я залюбки свою позицію, я буду дуже лаконічним по цьому питанню. Значить, перерахували голоси, шановні колеги з секретаріату?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. За порядок.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так-так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Перерахували. Дякую.

Отже, переходимо до розгляду першого питання в порядку денному. Це законопроект 5210-д, проект Постанови про відзначення 60-річчя першого польоту людини в космос. Я дуже коротко, колеги, скажу, чому я саме ініціював появу цієї постанови. Тому що насправді віддавати державі-агресору всі лаври за перший політ людини в космос - це дата визначна, вона буде відзначатися по всьому світу, це не свято якоїсь однієї держави. Це визначено і Організацією Об'єднаних Націй. І всі країни включно із Сполученими Штатами, наприклад, святкують на загальному рівні цю визначну подію для всього людства.

Окремо підкреслю, що ця подія не стала би можливою без участі, безпосередньої участі трьох видатних українців. Це в першу чергу Сергій Корольов, це, можу помилитися в прізвищі, академік Глушко, в прізвищі не помилюсь - ім'я, можливо, зараз переплутав би, тому не буду намагатися відразу пригадати, академік Глушко і академік Челомей. Ну без перших двох взагалі би ніякого першого польоту людини в космос 12 квітня 1961 року не сталося би взагалі. Не сталося би взагалі. Тому цей політ, він стався виключно завдяки трьом видатним українським вченим-винахідникам, піонерам космонавтики.

І забути про це, віддати все державі-агресору - це все одно, на мій погляд, що віддати державі-агресору всі, знову-таки, заслуги і лаври у перемозі над нацизмом під час Другої світової війни. Адже це, на мій погляд, майже рівнозначні події - перемога над нацизмом, в яку Україна вклала мільйони життів, багато зусиль, і звичайно, без України не було б перемоги над нацизмом, так само і без України і українців не було би першого польоту людини у космос.

Саме тому за пропозицією зокрема і єдиного в Україні такого музею, якому ми надали, на щастя, саме ми надали статус національного, Музею космонавтики в Житомирі, ми підготували таку постанову. Чому я прошу її підтримати сьогодні? Тому що вже до 12 квітня залишилося дуже небагато часу, а нашій державі слід все ж таки гідно підготуватися і разом з нашими міжнародними партнерами, з якими ми беремо участь в різноманітних космічних програмах: зі Сполученими Штатами Америки, з NASA, з Європейською космічною агенцією – гідно відсвяткувати разом цю спільну перемогу всього людства, яка, знову підкреслю, відбулася виключно завдяки видатним українцям: Корольов, Глушко, Челомей.

Саме тому, Миколо Леонідовичу, будь ласка, якщо у вас є, я так розумію, контраргументи, я думаю, колеги залюбки їх послухають.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо б ми хотіли відзначити день народження Корольова, ми б це вітали так, як і будь-які здобутки Корольова. І ми це робили, і продовжуємо робити традиційно в постановках, які готував Інститут національної пам'яті ще тоді, коли Володимир В'ятрович його очолював. Точно так само й інших видатних українців.

Запевняю тебе, що над польотами першими на Місяць і багатьма іншими розробками NASA теж працювало багато видатних українців. Але це здобутки іншої країни. В даному випадку ти пропонуєш продовжувати нав'язувати нам імперські дати і імперські здобутки. Це не віддавати, це тримати імперію в собі і заставляти нас тут прославляти імперію.

Ніхто, ще раз кажу, не заважає відзначати Корольова і всіх тих визначних українців, а Гагарін не був українцем і до України не мав нічого спільного, а відзначати видатних українців, які в часи і Радянського Союзу, і на території Радянського Союзу, і на території інших держав доклалися до великих здобутків, будь ласка, ми це лише вітаємо. Тільки це жодного відношення не має до першої людини в космосі. По-перше.

По-друге, ти знаєш, Микито, що на минулому тижні у нас пікетував Івано-Франківський національний драматичний театр, музично-драматичний театр, якому теж надали статус національного, але цим акторам немає чого їсти, тому що їх не поставили в постанову Кабінету Міністрів, яка дозволила би місцевій організації підвищити їм ці ставки. І те саме сталося з Музеєм Івана Франка у Львові. І те саме сталося з Музеєм "Тюрма на Лонцького" у Львові. І те саме сталося з багатьма київськими музеями. Є виключення, Київський театр оперети муніципальний потрапив до цієї постанови, а інші чомусь ні. Статус національного люди просили просто для того, щоб не звільнятися з роботи і ефективно працювати. Давайте поставимо їх в урядову постанову і це Музею космонавтики буде набагато краще, аніж відзначати імперське свято, яке нам нав'язували тоді, коли змагалися зі Сполученими Штатами Америки.

Ще раз кажу, відзначити українців, які брали в цьому участь, навіть до цієї дати, але тоді давайте інакше назвіть постанову. Зробіть постанову про внесок українців таких-то, таких-то в політ в космос. Тоді немає питань, чому ми за це голосуємо. Але ми голосуємо за Гагаріна, а не за Корольова. Голосуйте за Корольова. В такій формі голосувати – це продовжувати радянський дискурс. І мені просто навіть сором. І прикриватися, що ми не віддамо чогось там Москві й імперії. Ну, ми ж не в дитячому садочку.

Микито, я тебе дуже поважаю, шаную, інколи навіть люблю. Але ми точно не в дитячому садочку, щоб дурити нас і прикривати радянські дискурси, в принципі, примітивною аргументацією, при всій великій шані до тебе. Вибачте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я просто не можу погодитись. У нас, вибач, але з тобою тут різні погляди на цю історичну подію. Я вважаю, що вона, і я вважаю так, не лише я, бо цю дату будуть святкувати по всьому світі.

І не казати про те...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я розумію, що Конгрес Сполучених Штатів Америки і польський Сейм прийняли такі постанови, так? Ніхто не заважає нам без цієї постанови вшановувати українців, які над цим працювали. Чи Конгрес і польський Сейм їх прийняли, чи французький, там, Сенат, чи італійський парламент?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, вибач, знову-таки, Миколо, я розумію твою логіку.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Микито, дозвольте!

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановне товариство, я би хотіла сказати, що це дуже складне питання і воно дійсно має різні точки зору. І в даному випадку мені здається, що аргументації пана Микити Потураєва є більш аргументованими з огляду на те, що сучасні дослідники, культурологи говорять про важливість відстоювання нашої частки в тій спільній, в лапках, непростій тоталітарній історії. Якщо ми цього не будемо робити, ще одне, два, три покоління, і ми взагалі втратимо можливість це відновити. Тобто по суті зараз ідеться про те, що ми як очевидці отих подій маємо ще одні з останніх шансів все-таки відстояти своє право на свою історію.

І для того щоб не бути голослівним щодо цієї ідеї, постанови, давайте ми десь чітко вкажемо, що потрібно зробити, щоб наша присутність у космосі, відвоювання космосу були більш конкретизовані чи книжковими виданнями, чи фільмами, чи виставками. Тобто в такий спосіб ми конкретизуємо і ми покажемо, як ми її вшановуємо. Ну і, можливо, це тоді зніме дискусію.

Я буду підтримувати постанову, хоча я теж говорила, що її треба сформулювати більш чітко і конкретно.

Спасибі.

СУШКО П.М. Микито, дозвольте?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Можна слово?

ПОТУРАЄВ М.Р. Да, Павло Миколайович, будь ласка. Першим Павло Миколайович був.

СУШКО П.М. Дякую. Всіх вітаю.

Шановні колеги, я повністю підтримую і голову комітету, й Ірину Мирославівну в цьому питанні. Ми не повинні забувати нашу історію, це по-перше. По-друге, ця подія відзначалася всім світом, що людство вперше покорило космос. Людство! І це визначна дата, тому що після цього почали розвиватися технології і весь світ став розвиватися по-іншому.

По-третє, ми від вас тільки, колеги з опозиції, чуємо, що імперія, імперія, імперія. Стільки разів ви повторюєте це слово, що будь-який агресор тільки так і робив би завдання, щоб тільки про них згадували, а про свою історію забували і втрачали би ту пам'ять. Нам що, взагалі потрібно забути ці більше 50 років нашої історії? І нас що, зовсім там не було? Що ви таке пропонуєте нам?

Дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дозвольте, Микито?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, будь ласка, бачу вас.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Погоджуюся з Микитою в тому, що було сказано, але лише частково, в тій частині, яка стосується, що нам треба нагадувати світові і українцям (на жаль, треба нагадувати) про те, що Україна дуже причетна до підкорення космосу, про те, що Україна мала і повинна мати, залишати за собою статус космічної держави. Але абсолютно не погоджуюся з підходом, що нам, власне, для цього потрібно якось претендувати на частку цієї от советської слави 12 квітня 1961 року, яка буде відзначатися.

Я переконаний, що, так, нам треба підкреслювати космічність нашої держави, і абсолютно згоден тут з Миколою Княжицьким, говорити про українців, які до цього причетні. І, справді, готовий підтримати обома руками будь-які постанови, які стосуються і Корольова, і Глушкова, і Кондратюка, і інших, але категорично проти того, щоб ми разом з Російською Федерацією,

яка є правонаступником Советського Союзу, в синхрон відзначали якісь такі такого роду свята.

Справа в тому, що для Росії сьогодні "а ми підкорили космос" приблизно на тому ж рівні міфологеми, що "а мы победили фашизм", цими двома тезами хочеться виправдати (і виправдовуються) всі злочини, які були вчинені Росією протягом усього ХХ століття, і навіть ті злочини, які чиняться зараз. Через це моя теза полягає в тому, що ми не маємо права і абсолютно неправильно для нас робити якісь речі, які стосуються української історії, в синхрон з Російською Федерацією. Все, що нас наближає до Росії, зокрема спільні відзначення, буде використано Росією собі на користь і проти України. Тому я категорично не готовий підтримувати такого роду постанови. Хоча, ще раз кажу, готовий працювати над тим, щоб доносити українцям значимість вкладу українців у підкорення космосу.

Дякую.

(Шум у залі)

ФЕДИНА С.Р. Я хотіла би також наголосити, що в даному випадку спостерігається повторення саме московських наративів, які намагаються нас повернути у своє спільне советське минуле. І якщо ми дійсно хочемо виходити за ці межі, якщо ми дійсно хочемо вшановувати саме наших людей, в даному випадку як мінімум треба було би давати інакшу назву постанови, саме отак, як Микола Леонідович казав, про внесок українців у ті чи інші процеси. Але так само робити окремі речі, які би дійсно вшановували пам'ять цих українців, які робили здобутки для України, на якомусь дуже конкретному рівні.

В даному випадку це так само, що от "мы все щось "победили", ми всі щось робили, у нас було гарне спільне советське минуле". І при всій великій повазі до pana Павла Сушка, мені дуже цікаво, як він наше спільне советське

минуле на Харківщині тій самій оцінить з огляду на те, скільки людей там вимерло від Голодомору? Можливо, разом будемо святкувати советське минуле?

Я дуже підтримую те, що ми маємо вшановувати українців, але я би дуже просила хоча би для початку переосмислити навіть назву і пояснення цієї постанови, тому що інакше це буде тільки московський наратив. В публічному просторі, в медійному просторі ми їх "не перепremo". І в результаті буде виглядати, ніби ми як хвостик біжимо за ними.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голово.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрій Павленко, я бачив. Дякую, пані Софіє.

(Шум у залі)

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги!

СУШКО П.М. Мене згадали. Дайте мені відповісти. Репліка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Репліка. Добре.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ну скажіть, так.

СУШКО П.М. Я не хочу відповідати на таке, це деструктивна дискусія. З вашого боку тільки йде деструктив: забути, забути, Голодомор...

ФЕДИНА С.Р. Це ви мені говорите про деструктивну дискусію?! У мене вся родина загинула на вашій Харківщині під час Голодомору. Так що давайте закриємо це питання і рухаємось далі по порядку денному.

СУШКО П.М. Шановна колего, я вас не перебивав. І ви мене, будь ласка, не перебивайте. Я ще раз кажу, що не потрібно робити деструктивну дискусію. Ми зараз розглядаємо про досягнення...

ФЕДИНА С.Р. Ви нас усіх як опозицію звинувачуєте в деструктиві. Я пропоную, щоби продовжила пані Євгенія по порядку денному. Ми з вами в цьому питанні не домовимось.

СУШКО П.М. Ви не є головуюча, щоб тут пропонувати щось.

ФЕДИНА С.Р. Не хаміть мені, будь ласка!

СУШКО П.М. Я ще не закінчив.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте не сваритися, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Пане Павле, не хаміть!

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте не сваритися.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте не будемо ділити Україну на "ваша Харківщина" - "наша Харківщина"...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Якщо дозволите, надавали слово.

СУШКО П.М. Зараз. Я нікого не перебивав. І хочу закінчити. Не потрібно нас розділяти на "нашу Харківщину" і "вашу Харківщину". Не потрібно цього робити. Не потрібно деструктивно вести розмову, коли ми відзначаємо святкування людством досягнень якихось.

ФЕДИНА С.Р. Абсолютно слушно ідеться про те, щоб ми святкували те, як українці...

СУШКО П.М. Шановна пані колего, не перебивайте, майте вихованість, не перебивайте своїх колег, дайте закінчити.

ФЕДИНА С.Р. Ви не перебивайте і ви не хаміть.

Пане Микито, будь ласка, давайте, може, продовжимо?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софіє, пан Павло має право на репліку і має її закінчити.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павле Миколайовичу, ви закінчили?

ФЕДИНА С.Р. Він звинуватив опозицію в деструктиві. Деструктиву немає, є така сама думка, яку ми так само маємо право висловлювати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софіє, звичайно, ми почули.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павле Миколайовичу, ви закінчили?

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, закінчіть, будь ласка.

СУШКО П.М. Я ще раз пропоную зосередитись на святкуванні людством цієї події, а не конкретно визначати там про імперію чи ще про щось. Це святкування людством покорення космосу.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрій Павленко, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, я підтримую даний проект постанови. На жаль, з технічних причин не зміг його підписати, але хотів би, щоб вважали теж мене співавтором цієї постанови.

Що стосується дискусії, яка розгорілась, я нагадаю колегам, що рішенням ООН 12 квітня, Організацією Об'єднаних Націй, а не будь-якою окремою державою, визначено 12 квітня як Міжнародний день польоту людини в космос. Тому назва нашої постанови відповідає Організації Об'єднаних Націй і, власне, їхньому визначенню цінності для світу цього дня. Так, є величезне наше досягнення, що українці причетні до того, що перша людина в космос полетіла. Я би, звичайно, хоча би в пояснювальній записці згадав, хто ця людина, тому що в кожній людині є прізвище, ім'я та по-батькові. Його звати Юрій Олексійович Гагарін і тут неважливо, якої він національності, а важливо, що саме українці, що саме ця людина стала тим, хто полетів першим в космос, і до цього причетні зокрема і українці, безпосередньо причетні.

Я хотів би також до шановних колег звернутись. Національна пам'ять і українська історія - це не лише війни, це не лише поразки чи перемоги, це не лише голодомори, це і перший політ людини в космос - глобальна світова подія, яку знає кожен житель у світі. Давайте так само пишатись, що ми вміємо будувати не лише схрони, а ми вміємо будувати і ракети, які літали, які теж створювали світову значимість України як однієї конкретної території, і цих людей, які народились, вирости, виховались на цій землі, і сьогодні це

є українська держава і ми маємо право на весь той спадок всіх тих імперій, які ділили в свій час територію нашої держави.

І крім того, я вам скажу, що така дискусія в мене колись була в 2007 році, коли я переконував Житомирську міську раду перейменувати майдан рад, на якому розміщена обласна державна адміністрація, на майдан Корольова. І з 2007 року обласна державна адміністрація знаходиться за адресою: майдан Корольова, 1. Я вважаю, що це теж було певне визнання і визнання Корольова як українця, бо в 2007 році те ж саме, що зараз говорять про перший політ в космос, я чув про персонально Корольова. І я змушений був тоді знайти всі архівні документи, де Корольов в усіх своїх анкетах до того, як потрапив до в'язниці, писав, що він українець, писав українською мовою. Це теж заперечувалось в 2007 році. Тому давайте робити і цей крок до посилення нашої української історії.

І один маленький факт, можливо, його можна доповнити ще в пояснювальну записку. Я думаю, що мало хто з вас знає, але разом з нами на 11 поверсі працює людина, яка теж є космонавтом-дослідником, яка пройшла відбір, яка пройшла всі випробування, мала летіти в космос як перший журналіст в космосі в 1991 році. Але ті зміни і трансформації, які відбулись, не дали змогу цьому статися. Але сьогодні він працює в секретаріаті, в Апараті Верховної Ради, в Комітеті молоді і спорту – Юрій Юрійович Крикун, якого Президент України до Дня Незалежності з нагоди 30-річчя як він отримав статус космонавта-дослідника відзначив державною нагородою. І я думаю, що в даному випадку я зокрема і Президента підтримую, що він побачив, знайшов і відзначив цю людину. По-моєму, двоє людей сьогодні є в Україні, два громадянина України, які мають статус космонавта-дослідника. Тому давайте пишатися нашою історією, пишатися нашими людьми і максимально робити, щоб знав їх кожний українець, і знали їх в усьому світі.

Я підтримую також ті заходи, спрямовані на посилення і розширення експозиції Житомирського музею. Це дійсно унікальна колекція, яка

потребує сьогодні певних капітальних вкладень, щоб теж стати тим центром світовим космонавтики, який вчив би й українську дитину і в який приїжджали би з усього світу і вивчали, що Україна це не якась там хуторянська незрозуміла держава на окраїні, а що це велика держава, космічна держава.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, перед тим, якщо всі висловились...

КРАВЧУК Є.М. Не висловились, дайте слово, Микито Руслановичу!

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, дякую.

Знаєте, коли я була в 10-у класі, я вчилась в Америці і потрапила в Вашингтоні в дуже великий музей космонавтики і авіації. І я там побачила посвідчення Гагаріна. І я от зараз думаю, як би мені було цікаво побачити там щось про Корольова. Але для того, щоб побачити там щось про Корольова, треба, щоб ми берегли цю пам'ять і збирали експонати хоча б в Україні.

Ми зараз тут з вами поговорили про назву постанови, а давайте поговоримо про зміст. І мені би дуже хотілося, щоб дійсно музей Корольова попав у "Велику реставрацію", щоб його було, знаєте, не те, що не соромно, а хотілось би показувати іноземцям, які приїжджають до України.

І якщо ми говоримо про якусь історичну пам'ять, то в тому числі у нас є можливість під час цих всіх пам'ятних заходів в тому числі розказати, що Корольову на Соловках поламали щелепу і вона в нього неправильно зрослася, він від цього страждав до кінця свого життя.

Тому давайте говорити про зміст, а не тільки про настрій.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А можна дуже коротко, Микито?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я хочу Євгенію підтримати, тому що, якби ми дійсно в цій постанові в зв'язку з польотом в космос, так, як я спочатку казав, згадали, по-перше, українців, того ж Корольова в самій назві, то це хоча би якось виправдовувало, в принципі, існування. По-перше.

По-друге. Микита абсолютно вірно зазначив, що музею дано статус національного. Так от, я вам хочу сказати одну річ, тут є заступник міністра. По-перше, урядовою постановою заборонено виділяти будь-які кошти на будь-які так звані "датські свята". Тобто, крім того, що ми прокричимо тут, ми нікому нічим не поможемо, крім того, що засвідчимо вірність радянському минулому, не згадавши українців. Бо є лише два, в цьому році три ювілеї, на які виділялись кошти, це Леся Українка, Стефаник і Сковорода. На жодне інше заборонено виділяти кошти.

От цьому ж музею вже Президент Зеленський надав статус національного. Але він не потрапив в урядову постанову, відповідно до якої його працівники можуть отримувати такі зарплати, щоб вони звідти не звільнялися. А це не тільки їх стосується, це стосується загалом. Вони мають це отримувати, якщо вони не державі підпорядковуються, з місцевих бюджетів, але щоб ті місцеві бюджети були не проти. Але, щоб платити, треба, щоб в цю тарифну сітку уряд дав дозвіл внести ці зміни.

І от, ми про перше, друге і третє не згадуємо. Це практичні кроки - згадати Корольова. Вимагати від уряду дати працівникам музею, поставити їх в постанову, яка дозволить коефіцієнти їм вірні нараховувати. Ми можемо це все правильно сформулювати. От якби ми хоча би це зробили, то ми би ж

комусь допомогли, а не кричали, які ми патріоти Советского Союзу, это наше прошлое, і плювали на тих людей, які сьогодні на цю космонавтику, вибачте, і на цю пам'ять працюють.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Ну, більшою частиною ваші слова сумні, але справедливі. Що тут сказати?

Тим не менше, я зустрічався, я знаю, що і ви зустрічалися з тими чудовими жінками, які опікуються, керують цим музеєм. І знаєте, для них, звичайно, трохи більше грошей було би дуже і дуже приємно і зайвими вони, ті гроші, не були б. Але для них не менш важливо, бо людина керується не лише матеріальним стимулом, для них не менш важливим є те, що держава, а, власне, ми от зараз будемо голосувати за це рішення, не забуває про них, не забуває про цінність їхньої праці, що вони в Житомирі опікуються цим музеєм і намагаються підтримувати до нього інтерес у всьому світі.

До речі, вони розповідали мені, як вони зараз пропагують цей музей серед арабських країн, які теж дуже цікавляться. І от арабські країни, для них, коли починалося це спілкування, вони взагалі не знали, що Україна має якесь відношення до підкорення космосу людством. Вони вважали, що це все в Росії.

Колеги, перед тим, як будемо голосувати, я хочу сказати, що у мене особисто, можливо, помиляюсь, але історія, як-то кажуть, нас розсудить. Я вважаю, що нічого свого віддавати не можна: ані Миколу Гоголя, який вважав себе імперським письменником, ані Михайла Булгакова, який теж воював в Білій армії, ані Ігоря Сікорського, який теж вважав себе імперським інженером в першу чергу, ані всіх-всіх, ані Шагрея Кондратюка, ані Корольова, ані Глушка, ані Челомея, ані десятків людей, яких Росія намагається перебрати собі, сказати: "Це були радянські, а отже російські вчені, письменники, поети", - і так далі, і так далі.

Я хочу, по-перше, можливо, порадити, хто не бачив чудове відео видатних, можливо, не видатних, але точно помітних і цікавих українських письменників братів Капранових ось саме про український космос. Всім раджу подивитися на їх YouTube-каналі. Там вони пригадують відомих факт, що перша пісня, яка пролунала в космосі, була виконана українським космонавтом, так, радянським, але українцем Павлом Поповичем. І він її виконував спеціально для генерального конструктора Сергія Павловича Корольова – українця з Житомира. І та пісня була написана українським поетом Михайлом Петренком з або Слов'янська або, може, навіть з Луганщини. Пісня та була "Дивлюсь я на небо та й думку гадаю: чому я не сокіл, чому не літаю?".

Це українське свято, це українські люди, це українські досягнення. Я просив би нас всіх підтримати вшанування цього визначного досягнення українців і України.

Отже, я ставлю на голосування...

КРАВЧУК Є.М. Микито Руслановичу, а ми не можемо якось рішенням комітету додати хоча б оце по музейним працівникам, як це вірно?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я би повернувся до цього в інший спосіб, дійсно доопрацював би, як слушно порадив тут Микола Леонідович Княжицький.

Колеги, до 12 квітня залишилося дуже мало часу. Давайте і світу, і українцям, і працівникам того музею дамо зрозуміти, що це для нас не просто якесь там...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, а може ми на 17-е вже розглянемо доопрацьований, якщо на те пішло? Ми встигнемо.

КРАВЧУК Є.М. ...проголосувати вже наступного тижня.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, дуже-дуже я просив би проголосувати сьогодні. Я не просив би це, якби люди в Житомирі і не лише в Житомирі не готувались вже на ці дати.

Отже, колеги, ми можемо ще потім доопрацювати і прийняти відповідні ініціативи, це нам ніяк не заважає, не обов'язково ж тягнути все під дату. А може ми ще і під дату встигнемо.

Отже, колеги, я пропоную проголосувати за законопроект № 5210-д про відзначення 60-річчя першого польоту людини у космос. Хто за таку постанову?

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У нас тут в комітеті всі "за".

ПОТУРАЄВ М.Р. Проти? Утримались? Я так розумію, Микола Леонідович, пан Володимир і пані Софія. Правильно я зрозумів?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Правильно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Голоси переховані. Рішення прийнято.

Переходимо до другого питання порядку денного – це законопроект № 3952 про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості інформації про розмір оплати праці в державних компаніях.

Ми маємо повернутися до цього питання по 118 статті Регламенту. Отже порівняльна таблиця до другого читання до законопроекту № 3952 розглядається відповідно до частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України в зв'язку з необхідністю врахування зауважень Головного юридичного управління Верховної Ради України.

Нам треба на зараз проголосувати перше рішення про повернення до розгляду порівняльної таблиці до другого читання до законопроекту за реєстраційним номером 3952. Нам потрібно для цього дев'ять голосів. Колеги, підкреслю, це за пропозицією Головного юридичного управління, щоб дійсно зробити цей закон дієвим по відношенню до всіх державних компаній.

Отже, я прошу підтримати. Хто за те, щоб повернутися до таблиці до другого читання?

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Проти? Утримались? Перераховані голоси. Дякую. Рішення прийнято.

Отже, колеги, у нас є там дві поправки: № 19 і аналогічна № 36. Ці поправки щодо поширення норми закону про відкритість інформації про зарплати і в наглядових радах державних та комунальних підприємств, що забезпечують рівність всіх суб'єктів перед законом. Це і було зауваження № 1 Головного юридичного управління.

Отже, одним голосуванням пропоную врахувати поправку № 19 і поправку № 36, бо вони ідентичні і аналогічні. Хто за те, щоб підтримати ці поправки. Хто за? Дякую. Проти? Утримались?

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Гео.

Перераховані голоси? Прийнято рішення?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, прийнято.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Далі, колеги, поправка № 69. Це у відповідності до зауваження № 3 Головного юридичного управління. Поправка № 69. Строк оприлюднення інформації переноситься із статті 13 у статтю 15. Це технічна така поправка, але Головне юридичне управління радить нам це зробити, щоб воно було коректно в законі.

Хто за те, щоб підтримати 69 поправку? Хто за?

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Гео.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Утримались?

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Проти?

Перераховані голоси? Прийнято рішення?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Прийнято.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Далі, колеги, поправка № 82. Вона враховує не лише зауваження 1 і 3 Головного юридичного управління, але і зауваження № 2 щодо правового визначення норми закону по відношенню до юридичних осіб публічного права. Це якраз те, про що я казав, щоб воно точно гарантовано покривало всі компанії державної та ... *(не чути)* власності.

Отже, хто за те, щоб врахувати поправку № 82. Хто за?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Проти? Утримались?

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Гео.

Рішення прийнято.

У зв'язку з тим, що ми врахували 82 поправку, я пропоную це прийняти одним голосуванням: редакційно врахувати поправки № 10, 26, 42, 58, 72. Немає заперечень проти того, щоб ми зараз всі пакетом редакційно підтримали в зв'язку з тим, що ми прийняли 82-у? Вона викликає необхідність врахувати редакційно поправки № 10, 26, 42, 58, 72.

Отже, хто за те, щоб підтримати ці поправки редакційно?

Потураєв – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію.

Проти? Утримались? Рішення прийнято. Так я розумію? Дякую.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати таким чином закон 3952 у другому читанні та в цілому? Хто за?

Потураєв - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Боблях - за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Проти? Утримались? Пан Гео утримався, я чув. Дякую вам. Прийнято рішення, колеги?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Рішення прийнято.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Переходимо до третього питання порядку денного. Це про закон № 2673 - про внесення змін до Закону України "Про туризм" щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг.

Слово передаю Дмитру Олександровичу Нальотову, який щойно закінчив перед комітетом засідання профільного підкомітету.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу, вам слово.

НАЛЬОТОВ Д.О. Доброго дня ще раз. Автор законопроекту не зміг бути присутнім. Якщо можливо, буде підключення його.

Проекту закону про внесення змін до Закону України "Про туризм" щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг, № 2673. Основною метою законопроекту є створення сприятливих умов для розвитку готельної інфраструктури та сфери туризму через розширення кола суб'єктів надання готельних послуг.

Проектом закону пропонується внести зміни до Закону України "Про туризм", а саме: викласти у новій редакції поняття "готель", "готельна послуга", "аналогічні засоби розміщення", замінивши зокрема слово "підприємство" на "суб'єкт господарювання", що розширить коло суб'єктів надання готельних послуг за рахунок включення фізичних осіб-підприємців.

Висновки. Комітет з питань бюджету зазначив, що прийняття закону матиме опосередкований вплив на показники бюджету, може призвести до збільшення доходів бюджетів від платежів суб'єктів надання готельних послуг. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради у своєму висновку зазначає, що прийняття законопроекту може сприяти стимулюванню та активізації розвитку ринку готельних послуг, зниженню безробіття та збільшенню надходжень до бюджету.

Цей закон ми вже прийняли у першому читанні. Ми отримали 49 правок, підкомітетом було проведено засідання, правки опрацьовані, надані до законопроекту, розіслані вам у формі таблиці з позицією підкомітету. Якщо немає зауважень, пропонується провести голосування за всю таблицю відразу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, звичайно, Дмитре Олександровичу. Ваші пропозиції щодо голосування, будь ласка, вам слово. Керуйте голосуванням.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримується пропозиція.

НАЛЬОТОВ Д.О. Тоді пропоную голосувати за правки до законопроекту 2673 комплексно, згідно таблиці, переданої всім...

_____. Треба все одно називати номери правок, які підтримуються.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ми їх бачимо, я думаю, що ми можемо за рекомендацією підкомітету підтримати рішення підкомітету щодо тих правок, які враховані, які не враховані, а які враховані частково. Я думаю, що підкомітет попрацював прекрасно, тому можемо загалом і проголосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дмитре Олександровичу, ви можете зараз перелічити от декілька рішень, як ми "блочно" вже голосували неодноразово. Зараз під стенограму перерахувати правки, які на врахування, ми всі голосуємо, які на врахування, потім перерахуєте ті, що на відхилення, ми проголосуємо за відхилення, і все.

(Загальна дискусія)

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голово, пропонується першим голосуванням проголосувати порядок розгляду даного законопроекту. Пропонується порядок розгляду затвердити наступний: підтримати пропозиції підготовлені підкомітетом по розгляду цього законопроекту до другого читання. Отаке прошу поставити на голосування, а далі вже безпосередньо проголосувати за саме рішення.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене зауважень немає.

Будь ласка, колеги, отже хто за те, щоб підтримати рішення підкомітету. Хто за?

Потураєв – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – утримався.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Пан Гео - я почув.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Володимире.

ФЕДИНА С.Р. Княжицький і Федина – утримались.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Голоси перераховані і рішення прийнято, колеги?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, рішення прийнято.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. І тепер ми можемо голосувати уже безпосередньо за перелік поправок відповідно до пропозицій Дмитра Олександровича Нальотова і пропозицій підготовлених підкомітетом.

НАЛЬОТОВ Д.О. Так. На відхилення правка 1.

_____. *(Не чути)*

НАЛЬОТОВ Д.О. Пропоную голосувати правки до Закону 2673 відповідно до рішення підкомітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, хто за те, щоб підтримати цю пропозицію. Хто за?

Потураєв – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти? Утримались?

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – утримався.

_____. В'ятрович, Княжицький і Федина – утримались.

ФЕДИНА С.Р. Да.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую

Рішення прийнято, колеги?

_____. 8 – за. 4 – утримались. Да.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

НАЛЬОТОВ Д.О. Тепер пропонується прийняти рішення і направити в Верховну Раду для прийняття проекту закону у другому читанні та в цілому як закон.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто за те, щоб підтримати запропоноване рішення?
Хто за?

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Проти? Утримались?
Рішення прийнято, колеги?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, рішення прийнято.

Утрималися: В'ятрович, Княжицький і Федина. Рішення прийнято.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пан Гео.

Колеги, у нас ще є як завжди розділ "Різне". Якщо у когось є якась інформація, будь ласка, але ми, в принципі, будемо скоро збиратися.

Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Я дуже швиденько. Згадана вже сьогодні пані Євгенією "Велика реставрація". Я буквально позавчора була на Тернопільщині і там до

мене звернулася міська рада з великим проханням допомогти їм, можливо, від імені комітету так само звернутися до Міністерства культури, щоб долучили до "Великої реставрації" завершення Бучацької ратуші, яка є однією з таких ключових на туристичному шляху, і плюс там треба тільки 6 мільйонів гривень, щоби повністю завершити процес. А це ж є питання Пінзеля, це є питання барокової архітектури.

Я думаю, на наступному тижні перед комітетом мені пришлють і презентацію, і всі роздаткові матеріали. Я би дуже просила, що, можливо, на наступному комітеті це включити питання, щоб ми могли розглянути. Насправді це було би зрештою і великим внеском комітету у реставрацію пам'яток такого значення, світового значення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Погоджуюся з вами, пані Софіє.

Колеги, я нагадаю, що у нас Дмитро Олександрович Нальотов, ми йому надали рішенням комітету право представляти наші інтереси в міністерстві разом з депутатами. Так що, пані Софіє, якщо ваша ласка, комітет разом з паном Дмитром, будь ласка, ми готові підтримати все, що буде необхідно з нашого боку.

Пане Дмитре, будь ласка, вам слово.

_____. До нас доєднався Ігор Павлович Фріс. Просить слово, будь ласка. Прошу надати можливість висловитися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

ФРІС І.П. Шановні колеги, дуже коротко. Не встиг вчасно до вас приєднатися, щоб пройтися по своїх правках. Дякую за підтримку, бо перебуваю зараз на дуже важливому засіданні Комітету з правової політики щодо внесення змін в Конституцію. Ще раз велике вам спасибі. Надіюся, що

в залі вони будуть так само, ці правки, підтримані, тому що вони дійсно регулюють ті правовідносини, які на сьогоднішній день потребують врегулювання у суспільстві.

Дякую. Гарного всім дня.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Були раді бачити тебе.

ФРІС І.П. Щасливо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Євгенія Кравчук.

КРАВЧУК Є.М. Дякую.

Звичайно, я думаю, що ніхто не буде проти, щоб ми чи додатково звернулись від комітету, просто щоб знали також колеги з Бучача, що є вже відкритий прийом заявок з 3 березня на сайті Міністерства культури та інформаційної політики, і там трошки різний є формат подачі, якщо це є в комунальній власності. Бо якщо є в державній власності, то подає, власне, там, міністерство чи цей заповідник. А зважаючи на те, що це комунальна власність, то об'єкт подання - ОДА. І одразу просто треба розуміти, що перевагу будуть мати ті проекти, які вже мають проектно-кошторисну документацію. Це просто, може, колеги з Бучача...

ФЕДИНА С.Р. Насправді є проектно-кошторисна документація. Просто насправду тут треба, я думаю, трошечки політичної волі. Це світового масштабу спадщина України. І я думаю, що ми тільки виграємо від того, що ми допоможемо цьому проекту нарешті бути завершеним.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Да, я так і зрозумів зі слів пані Софії, там тільки 6 мільйонів залишилося, щоб це довести до ума. Так що, я вважаю, що це, звичайно, треба підтримати.

Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Я отут скажу, що, пані Софія, такі питання нас якраз об'єднують. Я буду підтримувати вашу пропозицію, тому що це від слова "створювати", а не роз'єднувати і не розрушати. Все, що пов'язано із створенням та об'єднанням, буду підтримувати. Без політики. Тут не повинно бути політики зовсім в нашому комітеті.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Колеги, давайте на цій оптимістичній ноті – об'єднання заради збереження культурної спадщини – завершимо засідання комітету. Я ще раз дякую, що знайшли час, приєдналися. Ми плідно опрацювали три важливих питання.

Дякую. Гарного всім дня. І до зустрічі!